

Disciplinärende - auktoriserade revisorn A-son

Revisorsinspektionen ger auktoriserade revisorn A-son en varning.

1 Inledning

A-son har varit föremål för Revisorsinspektionens riskbaserade tillsyn. Det som kommit fram där har föranlett inspektionen att öppna detta disciplinärende.

2 Revisorsinspektionens utredning

Av handlingar som har kommit in i ärendet kan utläsas att medarbetare vid det revisionsföretag där A-son är verksam har biträtt med att upprätta årsredovisningen för räkenskapsåret 2015 för ett bolag i vilket A-son är vald revisor.

Bolagets årsredovisningar och en sammanställning av finansiell information om bolaget visar att bolaget, när det gäller medelantalet anställda, redovisad balansomslutning och redovisad nettoomsättning, uppfyller de gränsvärden som anges i 9 kap. 13 § 1 aktiebolagslagen (2005:551) under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren och därför är ett s.k. större företag.

Revisorsinspektionen har förelagt A-son att beskriva vilken typ av biträde som har lämnats vid upprättandet av årsredovisningen, vem som har lämnat biträdet och för vilka räkenskapsår som biträde har lämnats. Han har även förelagts att redogöra för prövningen av sin opartiskhet och självständighet som revisor för det aktuella revisionsuppdraget.

3 A-sons uppgifter

A-son har uppgett följande.

Bolaget hade under år 2015 egen personal med ansvar för bokslut, rapportering och årsredovisning. Direkt efter det att bokslutet per den 31 december 2015 var klart slutade dock denna person plötsligt och rekryteringen av en ersättare drog ut på tiden. A-son blev i samband med detta tillfrågad om revisionsföretaget kunde biträda med att slutföra årsredovisningen. Det ledde till att en redovisningskonsult vid revisionsföretaget upprättade årsredovisningen för räkenskapsåret 2015.

Revisionsföretaget har inte lämnat denna typ av tjänst till bolaget vid något annat tillfälle än detta.

Underlaget till årsredovisningen utgjordes av det bokslut med tillhörande specifikationer som bolaget hade använt i sin interna koncernrapportering och som han tidigare hade reviderat. Årsredovisningen upprättades i revisionsklientens egen årsredovisningsmall som hade använts i 2014 års bokslutsarbete och jämförelsetal m.m. var oförändrade från föregående år. Biträdet med upprättandet avsåg alltså att sammanställa samma beloppsmässiga uppgifter som tidigare hade fastställts i den interna koncernrapporteringen. Inga tillkommande överväganden, beslut eller bedömningar gjordes av redovisningskonsulten i detta arbete. Förvaltningsberättelsen skrevs av bolagets ekonomichef och kopierades in i årsredovisningen. Två noter krävde en något fördjupad insats från revisionsföretagets sida; noten om revisionsarvoden och analysen av effektiv skatt, där uppgifterna inte fullt ut kunde föras över från koncernrapporteringen till årsredovisningen. Revisionsteamet utförde därefter normala granskningsåtgärder avseende årsredovisningen på samma sätt som sker när årsredovisningen sammanställs av extern part.

Han gjorde den formella prövningen av sitt oberoende som revisor i två steg, dels när han inledde revisionsuppdraget, dels när han avslutade detsamma. Därutöver bedömde han sitt oberoende löpande under revisionen. Vid bedömningen av det s.k. självgranskningshotet

beaktade han att det var en person som inte ingick i revisionsteamet som hade biträtt med att upprätta årsredovisningen. Därtill kom att underlaget för årsredovisningen utgjordes av samma beloppsmässiga uppgifter som tidigare hade fastställts för den interna koncernrapporteringen. Av förbiseende uppmärksammade han inte att företaget var ett större företag.

4 Revisorsinspektionens bedömning och val av disciplinär åtgärd

I 9 kap. 17 § aktiebolagslagen (2005:551) finns regler om revisorsjäv. Den som är jävig får inte vara revisor i bolaget. Det innebär att revisorn omedelbart förlorar sin behörighet att vara revisor i det företag som jävet gäller.

Jävsreglerna i aktiebolagslagen omfattar bl.a. situationer när revisorn är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder bolaget vid grundbokföring (s.k. byråjäv). Byråjävet har en bredare tillämpning för bolag som räknas som större företag, se 9 kap. 17 § andra stycket och 9 kap. 13 § aktiebolagslagen. Revisorn får enligt dessa strängare regler inte väljas till revisor om någon anställd vid samma byrå överhuvudtaget tar del i bokföringen.

Av 4 kap. 1 § 5 bokföringslagen (1999:1078) följer att upprättandet av en årsredovisning är en del av bokföringsskyldigheten. Åtgärder som avser upprättande av årsredovisningen träffas följaktligen av reglerna i 9 kap. 17 § aktiebolagslagen. En revisor är visserligen skyldig att lämna råd och förslag om förbättringar i bolagets bokföring och dess förvaltning (s.k. revisionsrådgivning)¹, men varje självständig befattning med bokföringen faller utanför det tillåtna området.

Genom A-sons egna uppgifter är klarlagt att medarbetare vid det revisionsföretag där han är verksam biträdde vid upprättandet årsredovisningen och därmed vid bokföringen. A-son innehade följaktligen ett revisionsuppdrag i strid med 9 kap 17 § andra stycket aktiebolagslagen. Han har därigenom åsidosatt sina skyldigheter som revisor och ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. Med hänsyn till att han har överträtt en förbudsregel i aktiebolagslagen är det som ligger honom till last allvarligt. A-son ska därför, med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883), ges en varning.

¹ Se prop. 2000/01:146 s. 40 och 86.

Ärendet har avgjorts av Revisorsinspektionen genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit justitierådet Sten Andersson, ordförande, kammarrättslagmannen Christina Eng, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, advokaten Helena Dandenell, auktoriserade revisorn Mikael Ernström, auktoriserade revisorn Eva Melzig, redovisningsexperten Claes Norberg, bitr. avdelningschefen Timothy Yuan och lektorn Jessica Östberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt revisionsdirektören Mathias Byström samt avdelningsdirektören Jessica Otterstål, som har föredragit ärendet, varit närvarande.

Sten Andersson

Jessica Otterstål

Hur man överklagar, se bilaga.